

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРЕЙКО О. Методичний потенціал навчально-мовленнєвих ситуацій як ефективного засобу для формування компетентності в говорінні учнів старшої школи на уроках англійської мови	13
АТРОЩЕНКО Т.О. Професійна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у контексті вимог сьогодення	15
БАБЛЯ А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Етапи професійного становлення майбутнього вчителя в контексті освітніх реформ	16
БАБЛЮК В.М., ГОРВАТ М.В. Нормативно-правове забезпечення волонтерської діяльності дітей та молоді в Україні	18
БЛИЧКО В.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Роль взаємодії школи і батьків у розвитку фізичного виховання молодших школярів	21
БОБЕЛА Ю. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування конструктивно-просективних умінь у майбутніх учителів початкових класів	23
БОНДАР Т. І. Культурна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у США й Україні	25
БОРБЕЛЬ Г., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Педагогіка партнерства як необхідна умова ефективності освітнього процесу закладів освіти	27
БОРЖАВИЧ Т. В., ПИНЗЕНИК О. М. Завдання процесу формування здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку	29
БОРИСОВА О.О. Андрагогічний підхід до організації навчання у закладах вищої освіти	31
БРИЖАК Н. Ю. Позаурочна виховна робота: теоретичний аспект	33
БУЧМЕЙ І.М., КОБАЛЬ В.І. Місце внутрішньої системи забезпечення якості освіти в освітній системі закладу загальної середньої освіти	35
БУЧМЕЙ М.І., КОБАЛЬ В.І. Формування позитивного іміджу закладу освіти	37
ВАН ІНАНЬ. Актуальність формування стилю педагогічного спілкування у фаховій підготовці майбутніх учителів музики	38
ВАРВАРИНЕЦЬ Е. І., МОЧАН Т. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до взаємодії з батьками.....	40
ВАСИЛЬЦІОН І.П., КУШНІР І.І. Управління навчально-виховним процесом у закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій	42
ВІДЬМЕНКО М.О. Розвиток освіти на користь сталого розвитку	44
ГАЛАБУРДА М.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Застосування форм і методів національно-патріотичного виховання здобувачів початкової освіти у закладі загальної середньої освіти	46
ГАНГУР Г.В.,ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Розвиток творчих здібностей учнів початкової школи як процес удосконалення якостей особистості	48
HERSTSOVSKA NATALIA, RUSYN OLEKSANDRA The use of interchangeable english synonyms in different pedagogical situations	50
ГИРБА К. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування професійної позиції педагога	51
ГОЛОМБ В.Ю., КОБАЛЬ В.І. Становлення та розвитку закладів системи професійно-технічної освіти в Закарпатті кінця XIX- початку XX століття: постановка проблеми	53
ГОМА І. В. Проблеми реалізації права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в Україні	54

Практики вищої освіти рекомендують організовувати спеціальну підготовку студентів у навчальному процесі закладу вищої освіти до роботи з учнями початкової освіти на засадах системного підходу: на лекційних, практичних, семінарських заняттях шляхом застосування особистісно орієнтованих, проектних технологій навчання, інтерактивних методів навчання та інформаційно-комунікаційних засобів; у процесі педагогічної практики шляхом спостереження та самостійного проведення різних типів занять, уроків, виховних заходів у закладах загальної середньої освіти; науково-дослідницької роботи студентів шляхом написання рефератів, творчих робіт, виконання проектів, курсових, магістерських робіт, участі у науково-педагогічних конференціях тощо.

Отже, узгоджуючи зміст понять «підготовка», «взаємодія», «взаємодія педагога з батьками учнів» зазначимо, що підготовка майбутніх учителів початкової школи у ЗВО до взаємодії з батьками – це процес здобуття майбутніми учителями початкової школи професійних та загальних компетентностей, необхідних для реалізації конструктивних зв'язків з батьками учнів з метою узгодження дій у досягненні ефективних освітніх результатів.

Література

1. Енциклопедія освіти. / гол. ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер. 2008. 1040 с.
2. Хомич Л. О. Професійно-педагогічна підготовка вчителя початкових класів. Київ: Магістр-S. 1998. 200 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: Перун. 2004. 1440 с
4. Цуркан Т. Г. Формування педагогічної культури батьків молодших школярів у взаємодії сім'ї і школи: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07. Умань, 2018. 20 с.
5. Гуцуляк Л. І. Взаємодія педагогів, батьків і громади в соціально-освітньому середовищі початкової школи у Сполучених Штатах Америки: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05. Умань, 2018. 20 с.

УДК 37.07:[613/614:004](043.2)

ВАСИЛЬЦІОН І.П., КУШНІР І.І.
Мукачівський державний університет

УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ситуація зі станом здоров'я підростаючого покоління в нашій країні є досить песимістичною. З однієї сторони, в закладах освіти відбуваються позитивні зміни: відкриваються нові медичні кабінети, удосконалюються методи діагностики, діти отримують здорове харчування і т. п. А з іншого боку – збільшується кількість школярів з нервово-психічними порушеннями, синдромом дефіциту уваги та гіперактивності, вчителям важко справлятися з вихованцями, інтерес до навчання знижується, рівень культури здоров'я, як учнів, так і вчителів, катастрофічно падає та інше. І що найбільш важливо – знижується рівень духовно-морального здоров'я дітей і підлітків, що здійснює руйнівний вплив на всі інші сторони здоров'я.

Отже, стан здоров'я підростаючого покоління в значній мірі пов'язаний зі станом системи освіти.

Тому, забезпечення оздоровчо-освітнього процесу в н закладах освіти, виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших людей, формування здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів – це стратегічні завдання освіти.

Шляхи застосування здоров'язберігаючих технологій в освітньому процесі досліджували Л. Ващенко (готовність учителя до використання цих технологій), С. Грімблат (їх використання в підготовці фахівців), Т. Карасева та М. Коржова (сучасні аспекти реалізації окреслених технологій), М. Смірнов (їх використання в школі) та ін. Культури здоров'я студентів – О. Ахвердова, В. Бабич, Л. Безугла, О. Куделіна, С. Лебедченко; формування культури здоров'я особистості в освітніх програмах та освітньому просторі – О. Видюк, Є. Диканова, В. Скумін, О. Трещева; аспекти формування оздоровчої культури студентів – В. Зайцев, формування культури здорового способу життя – О. Рихтер та ін.; створення й управління здоров'язберігаючим освітнім середовищем – А.Абаєв, В.Шевченко, Т.Бахтирєва, Л.Бережна, Т.Бережна, О.Богачьова, В.Васильков, Л.Дубейко, С.Іванова, О.Коваль, Н.Коцур, В.Метейко, В.Григораш та ін.

Дослідниками відзначається катастрофічне зниження рівня здоров'я дітей та підлітків, що чинить негативний вплив на якість освітніх результатів. У зв'язку з цим, на думку фахівців, актуалізується проблема збереження здоров'я учнів, що спричиняє необхідність використання здоров'язберігаючих технологій у закладах загальної середньої освіти. Головним інструментом, за допомогою якого можна цього досягнути – це скоординувати діяльність усіх структурних підрозділів, тобто організувати управління. Керівники закладів освіти всіх управлінських ланок повинні опанувати цю важливу науку, вміло використовувати усі її важелі [1].

Управління – це процес педагогічного аналізу, планування, організації мотивації і контролю, необхідний для того, щоб сформулювати і досягнути цілей організації. У нашому випадку ціль – це впровадження здоров'язберігаючих технологій у закладах освіти.

Управління як невід'ємна частина педагогічної системи закладу освіти, її системоутворююча основа, має об'єктивну природу, але за механізмом реалізації – це суб'єктивний процес. Воно може бути переважно інтуїтивним або спиратися на теоретичні основи науки. У зв'язку з цим надзвичайно важливо визначити, як співвідносяться практика і теорія управління [2, с. 79].

В Україні вивченням проблеми управління закладом освіти займаються вчені Л. Даниленко, Г. Дмитренко, Т. Єльнікова, О. Мармаза, Є. Павлютенков, В. Крижко, Т. Рожнова, Б. Ренькас, Є. Хриков. Однак розробка проблеми управління закладом освіти на засадах здоров'язбереження знаходиться на початковій стадії.

Основними показниками ефективності функціонування здоров'язберігаючого середовища є наступні: матеріально-технічна забезпеченість здоров'язберігаючого середовища, його відповідність санітарно-

гігієнічним нормам; відповідність організації системи харчування чинним санітарним правилам та нормам; міжособистісні взаємини між суб'єктами освітнього процесу; стан фізичного та психічного здоров'я учасників освітнього процесу; показники рухової підготовленості учнів, рівень професійної компетентності педагогів, цілісність оздоровчих впливів та стабільність результатів [3].

Отже, створення здоров'язберігаючого середовища – це процес, який вимагає чіткого усвідомлення усіма суб'єктами освітнього процесу значущості відповідального ставлення до власного здоров'я. Таке середовище має забезпечувати не лише збереження та зміцнення здоров'я учнів, а й формування культури здоров'я. Лише злагоджена та змістовна співпраця закладу освіти та родини у сфері здоров'язбереження зможе забезпечити успішну реалізацію здоров'язберігаючих технологій, спрямованих на покращення стану здоров'я учнів.

Література

1. Волкова І. Здоров'я школярів – взаємодія лікарів, педагогів, психологів. *Практика управління закладом освіти*. 2009. № 12. С. 5.
2. Пикельная В.С. Теория и методика моделирования управленческой деятельности (школоведческий аспект) : Дис. ... док. пед. наук: 13.00.01. Криворожский пед. институт. К. 1993. 374 с.
3. Сергієнко В. Запровадження в навчальний процес моделі Школи культури здоров'я. *Практика управління закладом освіти*. 2009. № 12. С. 23.

УДК 377.35

ВІДЬМЕНКО М.О.

Черкаський фаховий коледж харчових технологій та бізнесу

РОЗВИТОК ОСВІТИ НА КОРИСТЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У суспільстві освіта стає найважливішим елементом у справі трансформації суспільства щодо сталого розвитку, засобом підвищення людських здібностей з втілення у життя своїх уявлень про суспільство. Недостатньо усвідомити, що сталий розвиток та освіта мають розвиватися спільно. Важливим є визнання того, що сталий розвиток держави та суспільства не можуть здійснюватися, якщо не відбуватиметься постійне навчання, отримання та осмислення нового досвіду. У зв'язку з цим сталий розвиток необхідно розглядати як безперервний процес, завдяки якому суспільство має навчитися жити екологічно, економічно та соціально стійкіше [1, с. 20].

Проблеми взаємозв'язку загально цивілізаційних процесів переходу до сталого розвитку та модернізації освіти на засадах сталого розвитку досліджуються у роботах Б. Данилишина, В. Ландика, В. Шевчука та інших.

Створення системи освіти на користь сталого розвитку передбачає перехід від традиційного навчання до екологічно-орієнтованої моделі, в основі якої мають лежати широкі міждисциплінарні знання, що базуються на комплексному підході до розвитку суспільства, економіки та навколишнього середовища. Така освіта передбачає роботу на рівні формальної (школи, ЗВО, установи

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>